

Kravspecifikation: Interessevaretagelsesindsats med fokus på grøn energiinfrastruktur

Følgende overblik beskriver rammerne for den interessevaretagelsesindsats omkring grøn energiinfrastruktur i Nordjylland (CO₂, brint, elnet), BRN søger en ekstern rådgiver til i en afgrænset periode til opstart og planlægning af processen.

Baggrund

I foråret 2021 afleverede syv regionale vækstteams deres anbefalinger til, hvordan regeringen bedst investerer i lokale erhvervsstyrker, som kan udvikle sig til erhvervsfyrtårne. De syv vækstteams havde fokus på stedbundne udfordringer, vækstmuligheder samt genopretning.

Vækstteamet præsenterede 12 anbefalinger til regeringen, som blev til det nordjyske erhvervsfyrtårn CO₂Vision. Visionerne bag CO₂Vision er aktuelle frem mod 2035, mens ambitionen er, at de konkrete aktiviteter skal være igangsat og have skabt de første resultater i løbet af 2023.

CO₂Visions vision er, at Nordjylland i 2030 er en international foregangsregion for CO₂-fangst, -anvendelse, transport og -lagring, hvor der fra de 50 største CO₂-punktkilder indfanges CO₂. Samtidig er der etableret et grønt rørført infrastruktursystem til transport af både brint og CO₂.

Infrastrukturen kan tilgås af virksomheder med henblik på transport og anvendelse, hvilket sætter de største CO₂-udledere i regionen i stand til at indfange emissioner og giver øvrige virksomheder mulighed for at producere produkter inkl. grønne brændstoffer til tung transport og luftfartssektoren.

Samtidig er der etableret flere mellemlagre ved blandt andet havnene, og i undergrunden lagres der CO₂ og brint i dertil egnede strukturer.

Der skabes frem til 2030 5000 nye arbejdspladser i industrien for CO₂-fangst, -anvendelse og -lagring.

CO₂Vision er berammet af en national partnerskabsaftale for perioden 2022-25 indgået mellem Erhvervsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Udenrigsministeriet, Uddannelses- & Forskningsministeriet, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, Erhvervshus Nordjylland samt CO₂Vision konsortiet.

En forudsætning for at realisere erhvervsfyrtårnet CO₂Vision med maksimal erhvervsudvikling er, at der bliver etableret de rette infrastrukturelle betingelser i form af grøn energiinfrastruktur, der understøtter den grønne omstilling, fx et udvidet el-transmissionsnettet – se vedhæftede faktaark.

Udover erhvervsfyrtårnet CO₂ vision, er alle nordjyske kommuner gået sammen om en fælles omstillingsvision, hvor Nordjylland skal være selvforsynende med grøn energi i 2040. Til denne er der udviklet en fælles strategisk energiplan, som indebærer en firedobling af elproduktionen fra sol og vind, en næsten tredobling af elforbruget, heriblandt en udbygning af PtX svarende til 648 MW elektrolysekapacitet.

Denne vision bliver dog grundlæggende udfordret af regionens nuværende og fremtidige transmissionsnet, hvilket har medført, at ingen af Regeringens udpegede energiparker er placeret i Nordjylland, ligesom 21 af 38 nordjyske ansøgninger er blevet afvist med henvisning til, at der ikke er tilstrækkelig kapacitet i nettet frem mod 2030. Dette problem er en fundamentalt for regionen, da man dermed vil gå glip af de positive effekter forbundet med disse anlæggelser, herunder arbejdspladser og øget vækst i regionen.

Politisk beslutning og handling

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland er i BRN-regi blevet enige om at tale med fælles stemme i denne sag og har godkendt en overordnet handleplan for 2023, som følger:

- at styrke koblingen mellem relevante energiinfrastrukturer og de fælles nordjyske indsatser og indspil på området
- at fortsætte en tæt dialog med centrale aktører – herunder sikre fælles nordjysk indspil til Energinets undersøgelse af Nordjyllands el-infrastruktur
- at skabe dialog med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet samt CO2-infrastrukturforvaltere om udbygning af energiinfrastruktur i Nordjylland

Med henblik på at opfylde opstillede handlinger har BRN samlet en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Erhvervshus Nordjylland, Green Hub Denmark, CO2Vision-konsortiet, Norddanmarks EU-kontor, Hydrogen Valley, KlimaNord og AAU. Gruppen har haft et indledende møde i september 2023, hvor det stod klart, at der er væsentlige fællesinteresser på området, og at grundlaget for interessevaretagelsen bør skærpes. Der er behov for at tegne billedet af behovene frem til 2050. Det vil sige, hvor meget energi, der skal transporteres, og hvor punktkilderne er placeret. Dette er en forudsætning for interessevaretagelsen.

Opgavebeskrivelse

Som rådgivende partner vil man skulle rådgive et sekretariat, som har et indgående kendskab til de erhvervsmæssige styrkepositioner, relevante aktører og det politiske landskab samt politiske prioriteringer i Nordjylland. Desuden besidder sekretariatet faglig styrke indenfor udvikling af kommunikationsindhold.

Der er behov for hjælp til opstart og planlægning af en interessevaretagelsesindsats på grøn energiinfrastruktur omhandlende:

- Indledende analyse af handlingsmuligheder på grønne dagsordener; herunder fremskrivninger mht. grøn energiinfrastruktur
- Kortlægning af relevante politiske processer / forhandlinger med mulighed for påvirkning
- Målundvikling inkl. prioritering af mål samt succeskriterier herfor
- Interessentanalyse / stakeholder mapping på tværs af Folketinget, regeringen og embedsværket samt samarbejdsmuligheder ift. fx interesseorganisationer
- Udvikling af relevante, fagligt forankrede og stærke politiske budskaber, som centrale politiske beslutningstagere kan se en gevinst i at forfølge, og som er mulige for BRN's bestyrelse at kommunikere videre.
- Forslag til konkrete aktiviteter til at formidle budskabet til beslutningstagerne
- Ad hoc rådgivning, overvågning og sparring

Ligeledes vil der være behov for opdateringer i mødeformat med ugentlig frekvens mellem rådgiver og sekretariatet. Derudover vil der være behov for et månedligt møde, hvor BRN's direktion og bestyrelse kan blive informeret om seneste udviklinger på området, og om hvordan vi kan og bør reagere på disse.

Ydermere skal der fra rådgiver ydes sparring til kommunikationsdelen af en interessevaretagelsesindsats. Her vil BRN-sekretariatet som udgangspunktet står for udfærdigelse af en stor del af kommunikationselementerne så som debatindlæg, pressemeddelelser, SoMe-opslag m.m. Den valgte rådgiver vil i samarbejde med sekretariatet skulle kvalificere kommunikationselementer og rådgive i forhold til det indholdsmæssige m.v.

Tidshorisont:

Opgaven har på nuværende tidspunkt ikke en tidshorisont, men et realistisk scenarie vil være et halvt til et helt års samarbejde.

Fakta om BRN

BRN, Business Region North Denmark, er en strategisk og politisk samarbejdsplatform mellem de 11 nordjyske kommuner og Region Nordjylland. BRN arbejder for at styrke forudsætningerne for fortsat vækst, udvikling og jobskabelse i regionen via samarbejde, fælles interessevaretagelse og en række fælles indsatser indenfor grøn omstilling og klima, kritisk infrastruktur, erhverv og jobskabelse, kvalificeret arbejdskraft og internationalt samarbejde. [Om BRN - BRN \(businessregionnorthdenmark.dk\)](https://businessregionnorthdenmark.dk)

Kontakt: Christine Lunde, sekretariatschef - Mobil: 23320332, Email: clc@aalborg.dk